

končne obravnave o tiskarni prvi njegovi tožbi, ki je bila odločena na 3. dan t. m. Končna obravnava druge tožbe zavoljo sestavka v „Naprej-i“ od 26. maja pod naslovom: „Kaj se nekterim zdí ravnopravnost“, zoper ktere se je o razžaljenji časti pritožil c. kr. okrajni predstojnik okolice ljubljanske, je odločena na 23. dan tega mesca. Tudi g. Fr. Levstik je zapleten v to tožbo.

— „Beseda“ v čitavnici v nedeljo je bila zopet prav zanimiva. Čveterospjev hrvaški „Predivo je predla“, besede Kukuljevičeve, napev Lisinskega, — samospjev slovenski, besede Prešernove, napev Kam. Mašekov, in zbor česki „Kovaška“, besede Riegerjeve, napev Vogelnov, so pod nevtrudljivim vodstvom našega pevovodja g. Fabiana bile pevske cvetlice te besede, za katerimi je sledila godba vrlega orhestra, za njo pa poslovenjena šaloigra „Snubači“, ktero ste dve gospodičini, ki ste svoj prvi debut z glasno pohvalo dovršile, igrale s tremi gospodi, že dobro skušenimi „an den Brettern, die die Welt bedeuten“. Igra se je tako dopadla, da je tudi nje pisatelj g. Zabukovec bil nazadnje z velikim ploskom klican. Prav zadovoljni z vsem so vsi pričujoči proti desetimi zapustili dvorano. Prihodnja „beseda“ je v nedeljo teden. Igrala se bo ta večer že leta 1849 na javnem tukajšnjem gledišču priljubljena šaloigra „Dobro jutro!“ — Tako si národno mestjanstvo v čitavnici samo napravlja, kar mu ne privošči javno gledišče.

— Od 10. dné t. m. zopet skozi celi mesec se bojo v Sattlerjevem svetovidu (kosmorami) postavile čisto nove reči na ogled, namreč Carigrad, glavno turško mesto, Novi Jork v severni Ameriki, slapovi reke Niagare, veliki rudniki v Kubi, Genova, Jeruzalem, kakor se vidi iz oljske gore, in še več drugih, v vsem skupaj zopet 15 novih stvari. Kdor je vidil prvo vrsto svetovidov, gotovo tudi te ne bo opustil. Že samo Jeruzalem viditi za 20 nov. krajc. se izplača.

— Gosp. dr. L. Toman je z mlado svojo gospó šel na Dunaj.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Državni zbor dunajski nadaljeval je ta teden pretresovanje državnih dohodkov in stroškov za leto 1864, kateri so se večidel po vladinih predlogih sprejeli razun stroškov za vojaško in kupčijsko pomorstvo, kteremu se je odbil precejšen znesek. Pri stroških za ministerstvo pravosodja je bila živa beseda o tem, da bi se sodniškim nižjim uradnikom dala bolja plača; sklep je bil: ker je državna kasa slaba in se ne more tudi drugim, res pičlo plačanim uradnikom povikšati, naj za zdaj ostane povsod po starem. O tej priliki pa je minister pravosodja Hein se prijel sv. pisma, ki pravi: „s kakošno mero bote merili, s takošno se vam bo odmerjalo“, in je, kakor je unidan državni zbor očital ministerstvu, da ni že predložilo zboru za ustavno življenje potrebnih postav, očital danes minister državnemu zboru, da je počasen v svojih opravilih, — da še ni izgotovil konkursne postave, — da že 2 leti kuje postavo za društva, pa je še ni izkoval itd. Poslanec Berger in Iskra sta zagovarjala zbor in ministerstvu očitala, da je ono krivo, ako ni dovršil zbor tega in unega. Svetu pa, ki željno pričakuje, da bi kola ustavnega življenja se pomaknile zdatno naprej, to nasprotno očitovanje slišati pač ni prijetno bilo. — 4. dec. je po dolgi odlogi odgovor dal minister unanjih oprav grof Rechberg na vprašanje poslanca Rechbauer-a: kaj misli vlada avstrijska početi zastran Schleswig-Holsteina? Minister je odgovoril, da avstrijska vlada je o tej pravdi popolnoma tistih misli kakor pruska; danska vlada ima postavno pravico do Schleswig-

Holsteina po protokolu londonskem; to pravico bote avstrijska in pruska vlada branile danski, pa to bote terjale od nje, da izpolne dolžnosti do Schleswig-Holsteina, v ktere se je takrat zavezala. — Ta ministrov odgovor ni bil tisti sedanji večini državnega zbora nikakor po volji, ktera trdi, da „moč, ki jo ima imeti Avstrija v Evropi, se opira na moč, ki si jo mora ohraniti v Nemčii.“ Poslanci Schindler, Groholski, najbolj pa Rechbauer so ostro govorili zoper „nenemško“ politiko avstrijske vlade, ktera se, to je gotovo, z ministrovim govorom nikakor ni prikupila nemškemu narodu, kateri ravno zdaj vès gori za osvobodjenje nemškega Schleswig-Holsteina iz „jarma danskega.“ Le poslanca Szabel in Kinski sta v državnem zboru odkritosrčno rekla, da čutita, da gori omenjeni poslanci so v svojih govorih za Nemčijo več národnega navdušenja kakor političnega prevdarka razodeli. To je prava beseda. Možje, ki bi iz Avstrije radi naredili „poddružnico“ nemško, ne hodijo prave poti. Da se Nemec živo poganja za sorodne brate svoje, lepo je in častno, ker to je dolžnost vsacega naroda, da se poganja za svoje; al da Avstrijan trdi, da interesi nemški so celó interesi avstrijski, in da v Avstrii nimamo zdaj nobene večje skrbi kakor to, da za Schleswig-Holsteina začnemo vojsko z dansko vlado, to ni zdrava in naravna politika gledé na mnogorodno Avstrijo. V Avstrii je avstrijsko stališče (Standpunkt) pravo stališče; Avstrija ima v svojih narodih, ako so zadovoljni, srečni in edini, nepremagljivo moč, in ni ji treba, da bi, kakor luna svetlobo na pósodo jemlje od sonca, moči svoje drugod iskala, čeravno ji to ne ovéra, da stopi, kadar je treba, za brambo svojih pravih interesov v zvezo z drugo in tedaj tudi z nemško državo, ako je ta v soglasji z njenimi interesi. Za gotovo se pripoveduje, da 19. dné tega mesca se konča državni zbor dunajski, in da 24. januarja se začnó zbori deželni, ki pa bodo celó kratki, ker konec sušca se ima zopet začeti državni zbor na Dunaji. — Hrvaški veliki župani so se — kakor „Ost u. West“ pravi — za to odločili, da bi iz Hrvaške šli poslanci v dunajski državni zbor, toda pod nekterimi pogoji. — Po ravno tem listu so Njih ekscelencija škof Strossmayer po svojem potovanji se zdravi in srečni povrnili na Dunaj, in, kakor smo že v poslednjem novičarji rekli, se podali zopet v Diakovo na prestol svoj. Pri tej priliki zgrablja „Ost u. West“ Slovanom tako milo „Presse“: kako to, da ne odkrije naklepov, ktere podtikuje prezvišenemu škofu o snovanji „velikega“ jugoslovanskega kraljestva? Kdor natolcuje, pa dokazati ne more, je denuncijant — je rekel „Ost u. West“ unidan „Pressi.“ Presse je na to vprašanje — omolknila. Kdor pa molčí — pravi pregovor — kaže, da pritrdi. — Napoleonov „kongres“ je pokopan, ker večina vlad se mu je odpovedala. Kaj pa zdaj? Prišla je v Parizu brošura nasvitlo pod imenom „Napoleon III. in kongres“, ktere poslednja beseda je — vojska. Kdo jo v tej brošuri prerokuje, se še prav ne vé. — Na Nemškem čedalje bolj vrè za Schleswig-Holstein; tudi Holsteinci so se navzeli te vrelice, tako, da jih danski kralj v posebnem razglasu svari, naj se varujejo punta. — Za Garibaldita nakupujejo v Švajci orožja in na Neapolitanskem in južnem Laškem nabirajo dnar za tisti milijon pušk, o kterih je pisal, da jih potrebuje. — Poljski punt je že neki tako onemogel, da se giblje le še samo po imenu. Ruski časnik „Invalid“ je te dni pisal, da ruska vlada ni zoper to, da bi se znebila Poljakov; al ne, da bi jo oni v to prisilili; ona sama prostovoljna hoče določiti, kako in kaj.